Statsforvalteren i Agder

Vår dato: 14.10.2026
Vår ref.: 2016/2264
Deres dato:
Deres ref.:

LILLESAND OG BIRKENES INTERKOMMUNALE RENOVASJONSSELSKAP LIBIR IKS

Birkelandsveien 167
4790 LILLESAND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Marie Vågen Johansen, 37 01 75 25

Oversendelse av vedtak om endret tillatelse etter forurensningsloven til Lillesand og Birkenes Interkommunale Renovasjonsselskap LiBiR IKS for Knudremyr avfallsanlegg

Statsforvalteren i Agder endrer tillatelsen til Lillesand og Birkenes Interkommunale Renovasjonsselskap LiBiR IKS for Knudremyr avfallsanlegg. Vedtaket om endring er gjort med hjemmel i forurensningsloven § 11 og endret i medhold av § 18 tredje og fjerde ledd i samme lov.

Vi fatter samtidig vedtak om saksbehandlingsgebyr på 141 900 kr.

Vedtakene kan påklages innen tre uker.

Vi viser til søknad fra Lillesand og Birkenes Interkommunale Renovasjonsselskap LiBiR IKS (heretter kalt LiBiR), datert 10.04.2026 om endring av tillatelsen til Knudremyr avfallsanlegg, og vedlegg til søknaden. Ved behandlingen av saken har Statsforvalteren også lagt vekt på opplysninger fra møte med LiBiR 22.01.2026, kommentarer til utkast til tillatelse mottatt 29.09.2026, utfyllende informasjon mottatt 06.10.2026 og 12.10.2026, samt øvrig kommunikasjon i saken.

1 Vedtak

1.1 Vedtak om endring av tillatelse

Statsforvalteren i Agder endrer tillatelsen til LiBiR for Knudremyr avfallsanlegg. Den oppdaterte tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt.

Endringene i tillatelsen gjelder fra 14.10.2026.

Endringene fremgår av endringsloggen på side 2 i tillatelsen.

Ved behandlingen av søknaden har vi gått gjennom kravene i gjeldende tillatelse og revidert dem i tråd med dagens krav til avfallsanlegg for ordinært avfall. Hovedsakelig innebærer endringene presiseringer, omorganisering og oppdatering av henvisninger til gjeldende regelverk. I tillegg er enkelte krav endret eller fjernet slik at tillatelsen er mer oversiktlig og tilpasset dagens drift ved

anlegget. LiBiR har opplyst om at de skal avslutte mottaket av syredannende gneis, og har levert tildekkingsplan for deponicellen for dette avfallet. De særskilte vilkårene for mottak, mellomlagring og deponering av syredannende gneis er derfor tidsbegrenset frem til 31.12.2026.

Siden LiBiR har tillatelse til å mellomlagre mer enn 50 tonn farlig avfall, innebærer dette at virksomheten er omfattet av EUs industriutslippsdirektiv (IED) og BAT-konklusjoner for avfallsbehandling, jf. forurensningsforskriften[1] kapittel 36 vedlegg I punkt 5.5, og vilkårene i tillatelsen er satt i tråd med dette.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven[2] §§ 11 og 29, jf. forurensningsloven § 16, og endret i medhold av § 18 tredje og fjerde ledd i samme lov.

1.2 Vedtak om saksbehandlingsgebyr

LiBiR skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling, jf. varsel om gebyr i brev av 24.04.2026. Gebyret fastsettes til kr 141 900,-. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4. Miljødirektoratet vil ettersende faktura med innbetalingsblankett. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

1.3 Frister

LiBiR skal oversende følgende innen angitte frister:

Punkt i tillatelsen	Tema	Frist
16.1	Redegjøre for diffuse utslipp til vann	01.03.2027
16.2	Oversende tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann	01.06.2027

Se også den oppdaterte tillatelsen.

2 Kort om bakgrunnen for saken

LiBiR fikk sin første driftstillatelse for avfallsanlegget på Knudremyr fra Fylkesmannen i Aust-Agder i 1995. Tillatelsen ble vesentlig endret den 27.04.2009. Det har siden den gang blitt gjort flere mindre justeringer, og tillatelsen ble sist endret den 28.05.2018. Etter dette har både regelverk og praksis for regulering av avfallsanlegg utviklet seg betydelig. Statsforvalteren har derfor bedt LiBiR om å sende inn en søknad om endring av tillatelsen.

I møte med Statsforvalteren i Agder den 22.01.2026 redegjorde LiBiR for behovet for å oppdatere enkelte rammer og vilkår i gjeldende tillatelse til drift av avfallsanlegg på gnr./bnr. 30/127 på Knudremyr i Lillesand kommune. Det ble avtalt at virksomheten skulle sende inn en samlet oversikt over ønskede endringer. I søknaden, datert 10.04.2026, ber LiBiR om endring av enkelte avfallsmengder og lagringsbegrensninger. Virksomheten søker blant annet om en økning i mottak av hage- og parkavfall fra 700 til 1500 tonn, trevirke fra 2000 til 2500 tonn og impregnert trevirke fra 300 til 500 tonn. Videre har LiBiR sendt inn oppdatert beskrivelse av vannstrømmer, herunder avrenning til kommunalt nett og Moelva. LiBiR presiserer også at krav til kompostering av forurensede masser, håndtering av avløpsslam, kverning av treavfall og sortering og knusing av betong kan tas ut av tillatelsen da virksomheten ikke lenger gjennomfører disse aktivitetene. I kommentarer til utkast til tillatelse mottatt 29.09.2026, og utfyllende opplysninger mottatt 06.10.2026 og 12.10.2026 har LiBiR opplyst om at de skal avslutte mottaket av syredannende gneis, og tildekke deponicellen for syredannende gneis. Cellen ligger som en avgrenset enhet inne i det nye

[1] Forskrift 01.06.2004 nr. 930 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
[2] Lov 13.03.1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)

deponiområdet. Virksomheten ber derfor om at de særskilte kravene til mottak, mellomlagring og deponering av syredannende gneis ikke videreføres etter 31.12.2026. Utover dette søker virksomheten om videreføring av dagens krav til drift av ordinært deponi.

2.1 BAT-konklusjoner for avfallsbehandling

BAT-konklusjonene er en beskrivelse av de beste tilgjengelige teknikkene for å begrense forurensning i bransjen. Noen BAT-konklusjoner er generelle og gjelder for alle anlegg som er omfattet, mens andre er spesifikke for særlige aktiviteter. Noen BAT-konklusjoner innebærer bindende utslippsgrenseverdier, BAT-associated emission levels (BAT-AEL). BAT-konklusjoner for avfallsbehandling (Waste Treatment BREF) ble vedtatt og offentlig publisert 10.08.2018, og miljømyndighetene skal sikre at virksomheter som behandler avfall over en viss kapasitet må drive i henhold til BAT-konklusjonene senest 10.08.2022.

BAT-konklusjonene for avfallsbehandling gjelder for anlegg som faller inn under virkeområdet i forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg I, og er omfattet av industriutslippsdirektivet (IED). Dette inkluderer anlegg som sluttbehandler ordinært avfall med en kapasitet på mer enn 50 tonn per dag (5.3 a), eller som gjenvinner ordinært avfall med en kapasitet på mer enn 75 tonn per dag (5.3 b), samt anlegg som mellomlagrer farlig avfall med en kapasitet på mer enn 50 tonn (5.5).

Siden LiBiR ønsker å videreføre vilkåret om samtidig mellomlagring av inntil 100 tonn farlig avfall, vurderer Statsforvalteren at anlegget er omfattet av industriutslippsdirektivet og BAT-konklusjoner for avfallsbehandling, jf. punkt 3.2 i dette brevet.

2.2 FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

FNs bærekraftsmål ble vedtatt høsten 2015 og består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. De handler om å oppnå bærekraftig utvikling langs tre dimensjoner: økonomisk, sosialt og miljømessig.

Norge er forpliktet til å jobbe for at verden når målene innen 2030. Regjeringens plan for å nå bærekraftsmålene i Norge er lagt frem i Meld. St. 40 (2020-2021) «Mål med mening».

2.3 Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Den som driver avfallsanlegg som kan medføre forurensning eller virke skjemmende må ha tillatelse etter forurensningsloven, jf. forurensningsloven §§ 11 og 29 og avfallsforskriften[3] §§ 9-7 og 11-6.

Etter forurensningsloven § 18 kan forurensningsmyndigheten endre eller oppheve vilkår i en tillatelse, sette nye vilkår eller om nødvendig trekke tillatelsen tilbake.

Dersom en søknad om endring av tillatelse gjelder forhold som forurensningsmyndigheten ikke tidligere har vurdert, skal disse forholdene vurderes etter forurensningsloven § 11. Ved vurderingen av om tillatelse skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket ellers vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. Det skal også legges vekt på forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

[3] Forskrift 01.06.2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)

Vi vurderer at den aktuelle søknaden gjelder både endring av eksisterende vilkår og forhold som ikke tidligere er vurdert. Søknaden behandles derfor både etter forurensningsloven § 18 tredje og fjerde ledd og § 11.

Forurensningsforskriften kapittel 36
EUs industriutslippsdirektiv (IED) er tatt inn i norsk rett i forurensningsforskriften kapittel 36 med vedlegg. Dette innebærer at Statsforvalteren skal sørge for at virksomheter med tillatelse til forurensende virksomhet bruker beste tilgjengelige teknikker (BAT) i den aktuelle bransjen og minst oppnår eventuelle tilhørende utslippsgrenseverdier (BAT-AEL) innen fire år etter EU har offentliggjort krav for den aktuelle bransjen, jf. forurensningsforskriften § 36-19 andre ledd.

Avfallsforskriften
Avfallsforskriften kapittel 11 stiller krav til håndtering av farlig avfall, og skal sikre at avfallet tas hånd om på en slik måte at det ikke skaper forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Avfallsforskriften kapittel 9 inneholder krav til deponering av avfall.

Naturmangfoldloven[4]
Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om bl.a. kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften[5]
Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Nasjonalt prioriterte stoffer[6]
Forurensningsmyndighetene har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer med mål om at utslipp av slike stoffer blir stanset.

3 Statsforvalterens vurdering

3.1 Begrunnelse for vedtaket

Forurensningsmessige ulemper og negative miljøkonsekvenser
Statsforvalteren vurderer at de største forurensningsmessige ulempene ved driften av avfallsanlegget er utslipp til grunn og vann. I tillegg kan støy og lukt medføre negative konsekvenser for omgivelsene.

Samfunnsnytte
Prioriteringene i norsk avfallspolitikk er i tråd med EUs rammedirektiv for avfall og legger til grunn at man i størst mulig grad skal forebygge at avfall oppstår. Avfall som likevel oppstår, skal fortrinnsvis ombrukes, og dersom dette ikke er mulig, gjennomgå material- eller energigjenvinning. Dette forutsetter at det finnes anlegg som kan ta imot, sortere, mellomlagre og håndtere ulike typer avfall på en forsvarlig måte.

---

[4] Lov 19.06.2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
[5] Forskrift 15.12.2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften)
[6] Jf. den norske prioritetslista over stoffer det er et nasjonalt mål å stanse bruk og utslipp av

Avfallsanlegget på Knudremyr har en viktig samfunnsfunksjon ved å sørge for mottak og forsvarlig håndtering av avfall fra næring og husholdninger i regionen. For avfall som ikke kan ombrukes eller gjenvinnes er deponiet en nødvendig løsning for sikker og kontrollert sluttbehandling av avfallet.

Vurdering av naturmangfoldloven
Naturmangfoldloven har som formål at biologisk mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern. I henhold til § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 om blant annet tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, føre-var-prinsippet og samlet belastning legges til grunn for offentlige beslutninger.

Statsforvalteren har undersøkt tilgjengelig informasjon i Naturbase og Artskart. I området rundt Knudremyr avfallsanlegg er det registrert enkelte arter av forvaltningsmessig interesse. Det er gjort flere enkeltobservasjoner av fugler med status sårbar (VU) og nær truet (NT) på Norsk rødliste, blant annet gråmåke, fiskemåke, tårnseiler og taksvale.

Statsforvalteren vurderer det som lite sannsynlig at de omsøkte endringene vil ha ny eller vesentlig økt miljømessig betydning for disse artene. På bakgrunn av opplysningene i saken vurderer Statsforvalteren at endringene i tillatelsen ikke vil påvirke naturmangfoldet i nevneverdig grad, og kunnskapsgrunnlaget er ansett som tilstrekkelig, jf. naturmangfoldloven § 8. Det er derfor ikke nødvendig med en nærmere vurdering etter naturmangfoldloven §§ 9-12.

Vurdering av vannforskriften
Vannforskriften har som mål at alle vannforekomster skal oppnå minst god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027. Forurensningsmyndighetene kan ikke gi tillatelse til virksomheter som varig forringer tilstanden i en vannforekomst eller gjør det vanskeligere å nå miljømålene, jf. vannforskriften §§ 4 og 12.

Statsforvalterens vurdering av virksomhetens utslipp til vann er nærmere omtalt under punkt 3.3 om utslipp til vann. Ved vurderingen har vi lagt vekt på at forurenset overvann og sigevann fortsatt skal ledes til kommunalt avløpsnett før utslipp til Lillesandsfjorden, mens utslipp til Moelva er begrenset til overvann fra gjenvinningsstasjonen. Det er videre stilt krav om prøvetaking og rapportering av dette utslippet for å dokumentere vannkvaliteten og gi grunnlag for eventuelle ytterligere tiltak dersom det skulle vise seg nødvendig.

På bakgrunn av opplysningene i saken og de vilkårene som er fastsatt i tillatelsen vurderer Statsforvalteren at virksomheten ikke vil medføre utslipp som kan føre til forringelse av tilstanden i Moelva eller Lillesandsfjorden. Vi vurderer videre at tillatelsen ikke vil vanskeliggjøre oppnåelsen av miljømålene etter vannforskriften.

Konklusjon
Statsforvalteren har konkludert med at endringen av tillatelsen er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulempene ved endringen sammenholdt med fordeler og ulemper driften for øvrig vil medføre, endrer vi tillatelsen til virksomheten på nærmere fastsatte vilkår.

3.2 Vurdering av IED og BAT
Statsforvalteren har ved revideringen av tillatelsen vurdert virksomheten opp mot industriutslippsdirektivet (IED) og BAT-konklusjonene for avfallsbehandling. LiBiR har tillatelse til samtidig mellomlagring av inntil 100 tonn farlig avfall. Virksomheten omfattes dermed av IED og

BAT-konklusjonene, jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg I punkt 5.5 om midlertidig lagring av farlig avfall med samlet kapasitet over 50 tonn. Tillatelsen er utformet slik at relevante BAT-krav er innarbeidet i vilkårene. Virksomheten har ikke utslipp som omfattes av utslippsgrenser (BAT-AEL), men vi har lagt de generelle BAT-konklusjonene til grunn ved fastsetting av vilkår. For virksomheter som omfattes av IED gjelder i tillegg kravene i forurensningsforskriften kapittel 36A. Flere av de nye kapitlene og vilkårene i tillatelsen følger av disse kravene.

3.3 Begrunnelse for utvalgte vilkår og krav

Tillatelsens ramme (kapittel 1 og vedlegg 2 i tillatelsen)

I den tidligere tillatelsen til LiBiR var hovedfokuset på deponivirksomheten. I den reviderte tillatelsen har Statsforvalteren omarbeidet kapittel 1 for å gi en mer oversiktlig og samlet framstilling av aktiviteter og avfallshåndtering på anlegget. Vi har også tatt inn et vedlegg 2 til tillatelsen, som gir en samlet oversikt over hvilke avfallstyper som kan mottas og mellomlagres på anlegget, og tilhørende mengdebegrensninger.

På bakgrunn av opplysningene i søknaden og innspill fra LiBiR har Statsforvalteren økt rammene for årlig mottak av avfallsfraksjonene hage- og parkavfall, rent trevirke og impregnert trevirke (se tabell 3). Statsforvalteren vurderer at de økte årlige mottaksrammene ikke vil medføre vesentlig økt risiko for forurensning så lenge avfallet håndteres i samsvar med vilkårene i tillatelsen.

Rammen for samtidig mellomlagring av farlig avfall er videreført fra tidligere tillatelse og er fortsatt 100 tonn. Virksomheten er derfor omfattet av IED for lagring av farlig avfall og relevante BAT-konklusjoner, som er omtalt nærmere under punkt 3.2.

Når det gjelder deponiet, har LiBiR opplyst om at virksomheten ønsker å fylle opp deponiet frem til 2029 innenfor allerede godkjent areal og volum, med høyeste oppfyllingspunkt på kotehøyde 80. Den reviderte tillatelsen er basert på en gjenværende restkapasitet på om lag 48 000 m³ (per mai 2026).

LiBiR har videre opplyst om at virksomheten skal avslutte mottaket av syredannende gneis 31.12.26 og gjennomføre trinnvis avslutning av cellen for syredannende gneis. Statsforvalterens vurdering av dette er omtalt nærmere under punktet om særskilte krav til mottak, mellomlagring og deponering av syredannende gneis i egen deponicelle. Kravene til det ordinære deponiet er omtalt i eget punkt nedenfor.

LiBiR har også opplyst om at virksomheten ikke komposterer forurensede masser, håndterer avløpsslam, kverner treavfall eller utfører sortering og knusing av betong på anlegget. Vilkår og bestemmelser knyttet til disse aktivitetene (blant annet tidligere kapittel 5, 6 og 8) er derfor tatt ut av tillatelsen, da de ikke lenger er relevante for den faktiske driften ved anlegget.

Avfall og avfallshåndtering (kapittel 3 i tillatelsen)

Statsforvalteren har opprettet et eget kapittel om avfallshåndtering. Krav til mottak, lagring, håndtering og viderelevering av avfall var tidligere fordelt på flere kapitler i tillatelsen. I den reviderte tillatelsen er kravene samlet og strukturert i ett kapittel for å gi en mer oversiktlig regulering av virksomhetens avfallshåndtering. Kapittelet er samtidig oppdatert i tråd med gjeldende regelverk og dagens oppbygning av tillatelser til avfallsanlegg.

Særskilte krav til mottak, mellomlagring og deponering av syredannende gneis i egen deponicelle (punkt 4.1 i tillatelsen)
LiBiR har i kommentarer til utkast til tillatelse og senere tilleggsopplysninger opplyst om at de ikke lenger skal ta imot syredannende bergarter. Derfor har også virksomheten beskrevet planer for trinnvis avslutning av cellen for syredannende gneis, som ligger som en egen celle innenfor den ordinære deponicellen etablert i 2018.

Virksomheten har opplyst om at de i dag mottar begrensede mengder syredannende gneis. Samtidig er den ordinære deponicellen snart full. LiBiR ønsker derfor å prioritere gjenværende kapasitet i deponiet til ordinære deponimasser og avslutte mottaket av syredannende gneis.

Statsforvalteren har vurdert de oversendte opplysningene om planlagt avslutning av cellen. LiBiR har opplyst om at cellen skal tildekkes med en bentonittmembran som skal gi et tetningslag med hydraulisk konduktivitet på 1×10^{-9} m/s eller lavere. Membranen skal legges i samsvar med leverandørens spesifikasjoner og beskyttes med overliggende masser for å redusere risikoen for skader på tetningslaget. Statsforvalteren forutsetter at den endelige tildekkingsløsningen oppfyller kravene i punkt 4.9.1 i tillatelsen om trinnvis avslutning av celler uten organisk avfall.

På bakgrunn av opplysningene som er gitt, vurderer Statsforvalteren at de særskilte kravene til mottak, mellomlagring og deponering av syredannende gneis ikke lenger er nødvendige etter 31.12.2026. Kravene er knyttet til en aktiv driftsfase hvor det fortsatt blir mottatt og deponert syredannende bergarter. Når mottaket opphører og cellen blir tildekket, er det ikke lenger behov for å opprettholde disse bestemmelsene. Kravene er derfor tidsbegrenset frem til 31.12.2026.

Statsforvalteren vurderer samtidig at det fortsatt er behov for oppfølging av cellen etter at topptettingen er etablert. LiBiR har opplyst om at sigevannsledningen fra cellen og eksisterende prøvepunkt fortsatt vil være tilgjengelig etter tildekking. Det vil derfor være mulig å gjennomføre prøvetaking av sigevann fra cellen i en periode etter avslutning. Statsforvalteren vurderer at det er viktig å videreføre overvåkingen av sigevannet fra cellen så lenge det er teknisk mulig å ta representative prøver. Det vil da være mulig å følge utviklingen i sigevannskvaliteten over tid, og vurdere om det er behov for tiltak for å forbedre vannkvaliteten.

Krav til prøvetaking og overvåking av sigevann fra cellen er derfor videreført som en del av virksomhetens overvåkingsprogram. Samtidig er kravet om etablering av sedimenteringsbasseng tatt ut av tillatelsen. Virksomheten har ikke etablert en slik løsning, og Statsforvalteren vurderer at kravet ikke er nødvendig så lenge virksomheten viderefører prøvetaking og overvåking av sigevannet fra cellen.

Den planlagte tildekkingen av cellen for syredannende gneis er kun en trinnvis avslutning av en avgrenset del av deponiet. Kravene til endelig avslutning og etterdrift av deponiet som helhet gjelder derfor fortsatt. Statsforvalteren presiserer at virksomheten, senest 1,5 år før endelig avslutning av deponiet, skal utarbeide og oversende plan for avslutning og etterdrift i tråd med punkt 4.9.2 i tillatelsen.

Statsforvalteren har vurdert at endringen ikke trenger å sendes på offentlig høring, jf. forurensningsforskriften § 36-9 andre ledd bokstav b. Endringen innebærer at mottaket av syredannende gneis opphører og at den særskilte deponicellen skal avsluttes og tildekkes. Etter Statsforvalterens vurdering vil ikke endringen gi økt forurensningspotensiale ved anlegget. Tvert imot innebærer endringen at en aktivitet som tidligere var tillatt ved anlegget opphører. Vi vurderer derfor at endringen ikke vil få nevneverdig betydning for miljøet eller andre berørte interesser.

Særskilte vilkår for deponering av avfall (punkt 4.2 – 4.11 i tillatelsen)
Statsforvalteren har i hovedsak videreført kravene til ordinært deponi fra tidligere tillatelse. Dette skyldes at LiBiR har opplyst om at deponiet er i en avsluttende fase, og at virksomheten planlegger å fylle opp deponiet innenfor eksisterende areal- og volumrammer før endelig avslutning.

Kapittelet er også omstrukturert for å gi en mer naturlig oppbygning av kravene til mottakskontroll, deponering, drift og avslutning av deponiet. Kravene til ulike avfallsfraksjoner som deponeres er samlet og strukturert i egne underpunkter.

Bestemmelsene om sigevann er samlet i ett eget punkt om sigevannshåndtering. Kravene til håndtering, vurdering og eventuell rensing av sigevann er i hovedsak videreført, men strukturert på en mer oversiktlig måte. Siden virksomheten tar utvidete prøver av sigevann og sigevannssediment jevnlig, har vi presisert kravet om at dette skal inngå i overvåkingsprogrammet.

Utslipp til vann (kapittel 5 og punkt 16.1 i tillatelsen)
I den reviderte tillatelsen er krav til utslipp til vann samlet i et eget kapittel. Kapittelet omfatter blant annet håndtering av overvann, oljeholdig avløpsvann og utslipp fra virksomheten til kommunalt avløpsanlegg.

LiBiR har søkt om å oppdatere tillatelsen slik at overvann fra gjenvinningsstasjonen kan ledes til Moelva. Statsforvalteren vurderer at det er hensiktsmessig å skille rent overvann fra sigevann og annet potensielt forurenset vann. Dette er i tråd med dagens praksis ved avfallsanlegg og bidrar til å redusere belastningen på det kommunale avløpsnettet. Statsforvalteren aksepterer at overvann fra gjenvinningsstasjonen ledes til Moelva via etablert overvannssystem med fordrøyning og stengemulighet. Forurenset overvann og sigevann skal fortsatt ledes til kommunalt avløpsnett. For å dokumentere vannkvaliteten i utslippet er det stilt krav om prøvetaking og rapportering av overvannet som ledes til Moelva. Resultatene skal gi grunnlag for å vurdere behovet for eventuelle ytterligere krav til overvåking, rensing eller andre tiltak.

Den reviderte tillatelsen inneholder også oppdaterte krav til håndtering og kontroll av oljeholdig avløpsvann ved anlegget. Aktivitet fra virksomheten kan medføre avrenning av forurenset overvann og oljeholdig avløpsvann. For å forebygge og begrense utslipp er det i den reviderte tillatelsen stilt krav om rensing i oljeutskiller eller tilsvarende renseenhet. Det er i dag vanlig praksis å inkludere slike krav i nye tillatelser, for å sikre bedre kontroll med oljeholdig avløpsvann. Statsforvalteren har satt en grenseverdi for oljeinnhold på 15 mg/L i utslippet fra oljeutskiller. Dette er strengere enn grensen på 50 mg/L som følger av forurensningsforskriften § 15-7, men vurderes som oppnåelig ved god drift og regelmessig vedlikehold av anlegget. Kravet er også i tråd med Miljødirektoratets føringer om å redusere utslipp fra oljeutskillere.

Statsforvalteren har også stilt krav om at virksomheten skal kartlegge og redegjøre for eventuelle diffuse utslipp til vann. Formålet er å få bedre oversikt over vann som ikke ledes til kommunalt avløpsanlegg eller Moelva, hvilke stoffer utslippene kan inneholde og om utslippene kan medføre risiko for forurensning. Utredningen skal gi grunnlag for å vurdere behovet for eventuelle ytterligere tiltak eller krav til utslipp.

Utslipp til luft (kapittel 6 i tillatelsen)
Kapittel 6 er nytt og omfatter utslipp til luft fra virksomheten. Statsforvalteren har tatt inn krav knyttet til støv og lukt i tråd med dagens praksis for regulering av avfallsanlegg. Selv om virksomheten ikke har punktutslipp til luft, kan avfallshåndteringen medføre diffuse utslipp som kan

påvirke omgivelsene. Kravene skal bidra til å forebygge slike ulemper og sikre en systematisk oppfølging av eventuelle lukt- og støvutfordringer.

Forurensning av grunn og grunnvann (kapittel 7 i tillatelsen)
Statsforvalteren har fastsatt generelle vilkår for å forebygge forurensning av grunn og grunnvann. Kravene følger av dagens tillatelsespraksis for IED-virksomheter.

Kjemikalier (kapittel 8 i tillatelsen)
Statsforvalteren har fastsatt vilkår om vurdering av kjemikaliers helse- og miljøegenskaper og substitusjon av kjemikalier. Kravene tydeliggjør virksomhetens ansvar etter produktkontrolloven[7] og skal bidra til at kjemikalier med mindre helse- og miljøskadelige egenskaper blir benyttet der dette er mulig. Vilkåret blir stilt i alle nye tillatelser.

Energi (kapittel 10 i tillatelsen)
Statsforvalteren har fastsatt vilkår om energiledelse og vurdering av muligheter for utnyttelse av overskuddsenergi. Kravene følger av dagens praksis for IED-virksomheter og skal bidra til en mer effektiv energibruk ved anlegget.

Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren (kapittel 11 i tillatelsen)
Kapittelet er oppdatert i tråd med kravene i forurensningsforskriften kapittel 36A. Kravene til rapportering er samtidig tilpasset den reviderte tillatelsen og virksomhetens aktiviteter. Rapporteringskrav knyttet til kompostering og behandling av forurensede masser er tatt ut, ettersom disse aktivitetene ikke lenger er omfattet av tillatelsen. Som følge av at overvann fra gjenvinningsstasjonen nå ledes til Moelva, og at vi har stilt nye krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann, er det tatt inn et nytt krav om rapportering av resultater fra prøvetaking av dette utslippet.

Miljøovervåking (kapittel 12 i tillatelsen)
Statsforvalteren har tatt inn et eget kapittel om miljøovervåking. Kravene skal sikre tilstrekkelig kunnskap om virksomhetens påvirkning på miljøet og gi grunnlag for å følge opp eventuelle miljøeffekter på luft, vann, grunn og sedimenter.

Undersøkelser og utredninger (kapittel 16 i tillatelsen)
Statsforvalteren har stilt krav om utredning av diffuse utslipp til vann og vurdering av mulig forurensning av grunn og grunnvann. Formålet er å etablere et bedre kunnskapsgrunnlag om virksomhetens miljøpåvirkning og avklare behovet for eventuelle ytterligere tiltak eller krav i tillatelsen.

Kravet om vurdering av mulig forurensning av grunn og grunnvann skal danne grunnlag for en tilstandsrapport i tråd med kravene for IED-virksomheter. Rapporten skal gi et oppdatert bilde av miljøtilstanden på området og et sammenligningsgrunnlag ved senere endringer eller avslutning av virksomheten.

Prioriterte miljøgifter (tidligere vedlegg 1)
I den nye tillatelsen er tidligere vedlegg 1 med liste over prioriterte miljøgifter tatt ut. Dette innebærer likevel ingen endring i kravene som gjelder for virksomheten. Kravene til å hindre utslipp av prioriterte miljøgifter gjelder fortsatt, og virksomheten skal sørge for å begrense utslipp av slike stoffer i tråd med nasjonale mål.

[7] Lov 11.06.1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester

4 Faktagrunnlag

4.1 Planstatus

Området er i reguleringsplanen (plan-ID 20021227) avsatt til «særskilt anlegg» og «andre typer anlegg».

4.2 Resipientbeskrivelse og miljøtilstand

Knudremyr avfallsanlegg ligger innenfor nedbørfeltet til vannforekomsten Moelva (ID 020-11-R). Ifølge Vann-Nett har vannforekomsten moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand. Moelva er en sjøørretførende elv og er vurdert som regionalt viktig.

Forurenset overvann fra avfallsanlegget og sigevann fra deponiet ledes til kommunalt avløpsnett og videre til Fossbekk avløpsrenseanlegg. Utslippet fra renseanlegget går til vannforekomsten Lillesandsfjorden (ID 0121010500-1-C). Ifølge Vann-Nett har Lillesandsfjorden god økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand. Det er registrert behov for tiltak for å nå miljømålene for vannforekomsten.

I den reviderte tillatelsen er det lagt opp til at rent overvann fra gjenvinningsstasjonen kan ledes til Moelva via overvannssystem med fordrøyning og stengemulighet. Forurenset overvann og sigevann fra deponiet skal fortsatt ledes til kommunalt avløpsnett.

5 Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

5.1 Forhåndsvarsler og uttalelser

Saken er forhåndsvarslet i samsvar med forurensningsforskriften § 36-5. Frist for å gi uttalelse var 23.05.2026. Statsforvalteren har ikke mottatt noen uttalelser eller kommentarer til LiBiR sin søknad.

5.2 Utkast til endret tillatelse

LiBiR sine kommentarer til utkastet

LiBiR ga tilbakemelding på utkastet til tillatelsen den 29.09.2026. Virksomheten hadde enkelte merknader til avfallsfraksjoner og aktiviteter i vedlegg 2. LiBiR opplyste også om at mottaket av syredannende gneis skal avsluttes, og ba om at de særskilte kravene til mottak, mellomlagring og deponering av syredannende gneis ikke skal videreføres etter 31.12.2026.

I etterfølgende korrespondanse 06.10.2026 og 12.10.2026 oversendte virksomheten ytterligere opplysninger om planlagt tildekking og oppfølging av cellen for syredannende gneis.

Statsforvalterens tilbakemelding

Statsforvalteren har gjennomgått LiBiR sine kommentarer og innarbeidet flere av de foreslåtte endringene i den endelige tillatelsen. Vedlegg 2 er oppdatert i tråd med innspill fra virksomheten.

Når det gjelder cellen for syredannende gneis, har Statsforvalteren vurdert de supplerende opplysningene som virksomheten har sendt inn. På bakgrunn av disse opplysningene er de særskilte kravene knyttet til mottak, mellomlagring og deponering av syredannende gneis tidsbegrenset til 31.12.2026. Krav til oppfølging og overvåking av cellen er videreført.

6 Klagerett

LiBiR og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

Statsforvalteren sender kopi av dette brevet med vedlegg til berørte i saken.

Med hilsen

Gunnar Ogwyn Lindaas (e.f.)
miljøverndirektør
Seksjon forurensning

Veronica Skjævestad
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1	Tillatelse med vilkår

Kopi til:

Lillesand kommune			
Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV AGDER	c/o DNT Sør Gyldenløves gate 2	4611	KRISTIANSAND S
NATURVERNFORBUNDET I AGDER	c/o Naturvernforbundet i Agder c/o Gyldenløves gate 2	4611	KRISTIANSAND S
ALLSTAD GRUNNEIENDOM AS	Postboks 535 Sentrum	0105	OSLO
STATENS VEGVESEN	Postboks 1010 Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER
NILS ERIK SKIBELI	BIRKELANDSVEIEN 210	4790	LILLESAND
FIVEN NORGE AS	Postboks 113	4792	LILLESAND
MEKKEGRUPPA AKTIVITETSSENTER LILLESAND	c/o Simen Birkland Jakobsen Skolegata 32B	4790	LILLESAND
MESTA EIENDOM AS	c/o Newsec Basale AS Postboks 5666 Torgarden	7484	TRONDHEIM

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13.03.1981 nr. 6, § 11 jf. §§ 16 og 29, og forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004 nr. 930 §§ 9-7 og 11-6, og endret i medhold av forurensningsloven § 18 tredje og fjerde ledd. Tillatelsen med senere endringer er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 5 til og med side 23. Denne tillatelsen er ajourført per 14.10.2026 og erstatter tidligere tillatelse.

Hvis den driftsansvarlige[1] ønsker å foreta endringer i driften som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten, og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må den driftsansvarlige i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen fire år etter at tillatelsen har trådt i kraft, skal den driftsansvarlige sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Nøkkeldata

Driftsansvarlig	Lillesand og Birkenes Interkommunale Renovasjonsselskap LiBiR IKS
Postadresse	Birkelandsveien 167, 4790 Lillesand
Org. nummer	870 934 432
Næringskode og bransje	38.110 Innsamling av ikke-farlig avfall
Kategori for virksomheten[2] / Type virksomhet	5.4 og 5.5
Beliggenhet/gateadresse	Knudremyr
Kommune og fylke	Lillesand kommune, Agder
Lokalisering av virksomheten	UTM sone 32N, øst: 461189, nord: 6458149
Gnr./bnr.	30/127

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer: 2026.0685.T	Anleggsnummer: 4215.0090.01 og 4215.0090.02
Tillatelse første gang gitt: 14.10.2026	
Gunnar Ogwyn Lindaas miljøverndirektør	Marie Vågen Johansen rådgiver

[1] I dette dokumentet menes:
virksomhet: den forurensende aktiviteten på en bestemt lokalitet
driftsansvarlig: den fysiske eller juridiske person som driver eller kontrollerer driften av virksomheten

[2] Jf. forskrift 01.06.2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt og beskrivelse av endring
1	27.04.2018	Rammer: Utvidet deponiareal og dato for søknad, tillatelse til syredannende bergarter, ikke radioaktive bergarter.
1	27.04.2018	Deponi: Krav til mottak, deponering, sigevann, miljøovervåking m.m. for syredannende bergarter. Krav til bunntetting gjelder for celle med syredannende bergarter.
2	14.10.2026	Forsiden er oppdatert i tråd med ny mal. Informasjon og tabell på forsiden er omstrukturert. Punkt 5.5 lagt til som kategori for virksomheten.
2	14.10.2026	Innholdet i rammen er omorganisert og justert til dagens krav. Det er lagt inn henvisninger til nye vedlegg 1 og 2.
2	14.10.2026	Hele kapitlet om generelle vilkår er endret i tråd med industriforskriften. Tidligere punkt 2.3 til 2.6 utgår i sin helhet.
2	14.10.2026	Krav til avfall og avfallshåndtering (kapittel 3) er oppdatert og flyttet frem i tillatelsen.
2	14.10.2026	Kravene til deponi er samlet i kapittel 4. De særskilte kravene til mottak, mellomlagring og deponering av syredannende gneis er tidsbegrenset til 31.12.2026 som følge av at mottaket skal opphøre og deponicellen skal dekkes til. Kapittelet er ellers omstrukturert for å gi en mer naturlig rekkefølge mellom mottakskontroll og deponering. Krav til sigevannshåndtering er omstrukturert, og tidligere bestemmelser om beskyttelse av jord og vann og sigevannshåndtering er samlet i ett punkt. Det er også presisert krav til at utvidete prøver av sigevann og sigevannssediment må tas jevnlig.
2	14.10.2026	Punkt 5 om utslipp til vann er nytt, og inneholder krav til avskjæring av overvann til Moelva, utslippsgrense for oljeutskiller og redegjørelse for diffuse utslipp.
2	14.10.2026	Punkt 6 om utslipp til luft er nytt, og inneholder krav til støv- og lukthåndtering.
2	14.10.2026	Nye punkter om forurensning av grunn og grunnvann (kapittel 7), kjemikalier (kapittel 8) og energi (kapittel 10) er lagt til. Disse temaene var ikke omtalt i tidligere tillatelse.
2	14.10.2026	Kapittel 11 om rapportering til Statsforvalteren er revidert. Krav knyttet til kompostering og behandling av forurensede masser er tatt ut, og det er lagt til krav om rapportering av prøvetaking av overvann som ledes til Moelva.
2	14.10.2026	Kapittel 12 om miljøovervåking er nytt. Det stilles krav om overvåking etter vannforskriften dersom virksomheten medfører forurensning, samt krav om overvåking av grunn og grunnvann dersom tilstandsrapporten viser behov for dette.
2	14.10.2026	Det er lagt til standardkrav om miljørisikoanalyse og beredskap mot akutt forurensning (kapittel 13), eierskifte og omdanning mv. (kapittel 14) og nedleggelse og driftsstans (kapittel 15).
2	14.10.2026	Kapittel 16 om undersøkelser og utredninger er lagt inn siden virksomheten må vurdere sine diffuse utslipp, og utarbeide en tilstandsrapport siden de nå er omfattet av IED.
2	14.10.2026	Nytt vedlegg 1 med kart over området, og vedlegg 2 med oversikt over avfallsfraksjoner, mengder og aktiviteter er tatt inn.

Innhold

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven 1
1 Tillatelsens ramme 6
1.1 Lokalitet 6
1.2 Avfallstyper, -behandling og -mengder 6
1.3 Driftstid 6
2 Generelle vilkår 6
2.1 Utslippsbegrensninger 6
2.2 Plikt til å overholde grenseverdier 6
3 Avfall og avfallshåndtering 6
3.1 Generelle krav til avfallshåndtering 6
3.2 Mottak av avfall 7
3.3 Lagring 7
3.4 Farlig avfall 7
3.5 Avfall som oppstår i virksomheten 8
3.6 Krav til videreleverering 8
4 Særskilte vilkår for deponering av avfall 8
4.1 Særskilte krav til mottak, mellomlagring og deponering av syredannende gneis i egen deponicelle 8
4.2 Avfall som kan deponeres på ordinært deponi 9
4.3 Behandling av avfall før deponering 10
4.4 Registrering og kontroll ved mottak av avfall 10
4.5 Særskilte krav til deponeringen 11
4.5.1 Farlig avfall 11
4.5.2 Forurensede masser (inkl. muddermasser) 11
4.5.3 Ristgods og sand fra sandfang 12
4.5.4 Gips 12
4.6 Sigevannshåndtering 12
4.6.1 Tiltak for å redusere sigevannsmengden 12
4.6.2 Tiltak mot utlekking av sigevann 12
4.6.3 Vurdering og rensing av sigevann 12
4.7 Deponigass 13
4.8 Oppfylling og drift 13
4.8.1 Oppfylling 13
4.8.2 Drift 13
4.9 Avslutning og etterdrift 14
4.9.1 Trinnvis avslutning 14

4.9.2 Endelig avslutning og etterdrift 14
4.10 Finansiell sikkerhet og kostnadsdekning 15
4.11 Kontroll og overvåkning 15
4.11.1 Oversikt over deponiets utvikling og vannbalanse 15
4.11.2 Meteorologiske data 15
4.11.3 Overvåking av sigevann, overvann og grunnvann 15
4.11.4 Overvåking av deponigass 16
5 Utslipp til vann 17
5.1 Håndtering av vannstrømmer og utslippsreduserende tiltak 17
5.1.1 Overvann fra gjenvinningsstasjonen 17
5.2 Utslippsbegrensninger 17
5.2.1 Utslipp fra punktkilder 17
5.2.2 Diffuse utslipp 18
5.3 Ledningsnett og utslippspunkt 18
6 Utslipp til luft 18
6.1 Utslippsbegrensninger 18
6.1.1 Utslipp fra punktkilder 18
6.1.2 Diffuse utslipp 18
6.2 Lukt 18
6.2.1 Luktbegrensning 18
6.2.2 Luktrisikovurdering 18
6.2.3 Forebyggende tiltak og driftsplan 18
6.2.4 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering 19
7 Forurensning av grunn og grunnvann 19
8 Kjemikalier 19
9 Støy 19
10 Energi 20
11 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren 20
11.1 Program for utslippskontroll 20
11.2 Rapportering til Statsforvalteren 20
11.2.1 Sorteringsanlegg 20
11.2.2 Deponi 20
11.2.3 Overvann fra gjenvinningsstasjonen 21
12 Miljøovervåking 21
12.1 Overvåking av resipienter 21
12.2 Overvåking etter vannforskriften 21
12.3 Overvåking av grunn og grunnvann 21

13 Miljørisikoanalyse og beredskap mot akutt forurensning 21
14 Eierskifte, omdanning mv. 21
15 Nedleggelse og driftsstans 21
16 Undersøkelser og utredninger 21
16.1 Utredning av diffuse utslipp 21
16.2 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann 22
Vedlegg 1 23
Vedlegg 2 24

1 Tillatelsens ramme

1.1 Lokalitet

Tillatelsen gjelder forurensning fra driften av Knudremyr avfallsanlegg i Lillesand kommune. Vedlegg 1 viser kart over området tillatelsen gjelder for.

1.2 Avfallstyper, -behandling og -mengder

Tillatelsen gjelder mottak, lagring, behandling og deponering av avfall. Tillatte avfallsfraksjoner med tilhørende mengder og aktiviteter er regulert i kapittel 3 og framgår av tabell 3 i vedlegg 2.

Tillatelsen omfatter deponering av ordinært avfall med separat deponicelle for farlig avfall som kan deponeres på deponi for ordinært avfall som er omfattet av kapittel 9 i avfallsforskriften. Godkjent totalt fyllingsvolum på hele deponiet er på 400 000 m^3. Deponiet har høyeste tillatte oppfyllingspunkt på kotehøyde 80 meter. Tillatelsen er basert på en gjenværende restkapasitet på om lag 48 000 m^3 (per mai 2026). Nærmere vilkår for deponeringen fremgår av kapittel 4.

Det er i tillegg tillat med mottak og deponering av syredannende gneis i egen celle på deponiet frem til 31.12.2026.

Radioaktive bergarter og radioaktivt avfall omfattes ikke av tillatelsen.

1.3 Driftstid

Det tillates drift på området i tidsperioden 06:00 – 22:00 på hverdager. I helger tillates drift på området i tidsperioden 07:00 – 22:00.

2 Generelle vilkår

Generelle vilkår til virksomheten følger også av forurensningsforskriften kapittel 36A.

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

3 Avfall og avfallshåndtering

3.1 Generelle krav til avfallshåndtering

Generelle krav til håndtering følger av forurensningsforskriften kapittel 36A.

Krav i avfallsforskriften kapittel 10a om utsortering, innsamling, forberedelse til ombruk og materialgjenvinning av enkelte avfallstyper gjelder i tillegg til tillatelsens krav.

3.2 Mottak av avfall

Avfallstyper som kan mottas og mengder som til enhver tid kan lagres fremgår av tabell 3 i vedlegg 2.
Avfall skal veies og registreres inn til anlegget. Registreringen skal minimum bestå av:

- avfallstype
- mengder
- opphav og leverandør
- dato for mottak

Oversikt over registrert avfall skal være tilgjengelig ved inspeksjon og oppbevares i minst fem år.

Den driftsansvarlige skal ha skriftlige rutiner for mottakskontroll som sørger for at anlegget bare mottar avfallstyper som er omfattet av tillatelsen. Det skal være definert hva som skal kontrolleres ved mottak av avfall, inkludert behov for stikkprøvetaking og inspeksjon. Det skal også være kriterier for når avfall skal avvises. Den driftsansvarlige skal informere kunder om hvilke avfallstyper som er tillatt levert til anlegget.

Dersom det oppdages avfall med usikkert innhold, skal dette undersøkes for å avklare innholdet. Avfall som den driftsansvarlige har tillatelse til å håndtere, men som ikke kan håndteres på en forsvarlig måte ved anlegget, skal leveres til et anlegg med tillatelse som man er sikker på at kan behandle avfallet.

For mottak av farlig avfall gjelder krav i avfallsforskriften kapittel 11.

3.3 Lagring

Lagret avfall skal være merket slik at det er tydelig hva som er lagret. Den driftsansvarlige skal i tillegg ha kart hvor det er markert hvor forskjellige typer avfall er lagret og en oversikt over mengder, kvalitet og lagringstid for ulike typer avfall.

Avfall som ved samlagring eller sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelse av farlige stoffer, skal lagres adskilt med nødvendig avstand.

Avfall med ukjent innhold skal lagres på tett dekke under tak inntil nødvendig dokumentasjon på avfallets innhold er fremskaffet.

3.4 Farlig avfall

Anlegget skal drive i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 Farlig avfall, inkludert vedlegg 4 Minimumskrav til anlegg for mottak og mellomlagring av farlig avfall.

Farlig avfall skal lagres innendørs og på fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle materialer/avfallstyper med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan benyttes dersom den driftsansvarlige kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

Lagret farlig avfall skal medtas i den driftsansvarliges årlige regnskap i tråd med regnskapsloven[3] slik at de fremtidige kostnadene til behandlingen av dette avfallet fremkommer i regnskapet.

[3] Jf. lov 17.07.1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven)

Lagring av farlig avfall på tanker må følge reglene i forurensningsforskriften kapittel 18 Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall.

3.5 Avfall som oppstår i virksomheten

Den driftsansvarlige skal ha oversikt over avfall som oppstår som følge av egen drift. Avfallet skal håndteres i tråd med kravene i forurensningsloven § 32. Ved håndtering av dette avfallet i eget anlegg skal avfallet veies og registreres inn på lik linje med annet avfall anlegget mottar.

3.6 Krav til videreleverering

Avfall som leveres ut av anlegget skal veies og registreres. Registreringen skal som minimum bestå av:

- avfallstype
- mengde
- mottaker

Den driftsansvarlige skal informere mottakeren om innholdet i avfallet.

Avfallet skal håndteres i tråd med kravene i forurensningsloven § 32.

4 Særskilte vilkår for deponering av avfall

4.1 Særskilte krav til mottak, mellomlagring og deponering av syredannende gneis i egen deponicelle

Kravene gjelder i tillegg til ordinære krav til deponering.

Mottak (utgår 31.12.2026)

- Det er tillatt med mottak og deponering av masser som kan være syredannende og masser klassifisert som syredannende. Med syredannende masser menes alle masser fra bergarter som i kontakt med luft og/eller vann danner syre eller andre stoffer som kan medføre forurensning. Dette gjelder uavhengig av om syredannelsen skjer ved nøytral pH eller lavere. Det er en forutsetning at massene ikke kan klassifiseres som farlig avfall iht. avfallsforskriften kap.11 samt at øvrige mottakskriterier kan oppfylles.
- Det er ikke tillatt å ta imot radioaktive masser/bergarter.
- Ved mottak må det foreligge en tilstrekkelig basiskarakterisering av steinmassene som inneholder en geokjemisk kartlegging og som gir informasjon om avfallets utlekkingspotensiale på kort og lang sikt. Kartleggingen må gi informasjon om massenes syredannelsepotensiale og utlekkingspotensiale for tungmetaller. Karakteriseringen må være gjennomført av fagpersoner med god kompetanse innenfor fagfeltet.
- Personell på anlegget må ha tilstrekkelig kompetanse til å kunne vurdere basiskarakterisering og dokumentasjon som følger steinmassene.

Mellomlagring (utgår 31.12.2026)

- Syredannende bergarter skal ikke mellomlagres andre steder på anlegget i påvente av deponering.
- I unntakstilfeller kan masser for en kort periode mellomlagres på tett dekke, under tak, eventuelt tildekket av presenning e.l. for å begrense vanntilførsel.

Krav til deponering og tiltak for å redusere inntrengning av vann og luft (utgår 31.12.2026)

- Syredannende bergarter skal deponeres i en egen deponicelle.

- Deponicellen skal ha dobbel bunn- og sidetetting, jf. avfallsforskriften kap 9 vedlegg I, pkt. 3.2 og 3.3.
- Deponiet skal bygges opp i henhold til beskrivelse i søknad fra 2017.
- Syredannende bergarter skal deponeres sammen med syrenøytraliserende materialer ved oppbyggingen av deponiet. Materialet skal tilfredsstille mottakskriteriene i avfallsforskriften kap. 9, vedlegg II, pkt. 2.2, og pkt. 2.3.
- Det er ikke tillatt å samdeponere syredannende bergarter med annet avfall som kan fremme oksidasjon.
- Deponicellen skal tildekkes med egnet materiale (som hindrer tilførsel av luft og vann) så raskt som mulig etter hver leveranse (med leveranse menes et avtalt prosjekt som leveres innenfor en rimelig tidsperiode). Tildekking gjennomføres på bakgrunn av risikovurdering.
- Overflatearealet på cellen skal begrenses mest mulig.

Sigevannshåndtering og miljøovervåking
Den driftsansvarlige skal:

- samle opp alt vann fra deponicellen og skille dette fra øvrig sigevann. Sigevannssystemet skal tåle sur avrenning.
- gjennomføre prøvetaking av sigevannet.
- ha et miljøovervåkingsprogram som er representativt for avrenning fra syredannende bergarter. Miljøovervåkningsprogrammet skal være tilstrekkelig for å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene og kommunens renseanlegg. Overvåkingsprogrammet skal være i tråd med avfallsforskriften kap. 9, vedlegg III og Miljødirektoratets veileder TA 2077/2005 og skal i tillegg inkludere DOC, sulfat, aluminium (ulike fraksjoner), molybden, kobolt og antimon. LiBiR må dokumentere at sigevannet (og slam) ikke inneholder radioaktive stoffer (som f.eks. uran).
- måle pH og konduktivitet kontinuerlig. Ved behov må pH justeres før utslipp.
- ha aksjonsgrenser som angir hvilke nivåer av skadelige stoffer (f.eks. pH og metaller) i sigevannet som krever ytterligere tiltak.
- gjennomføre tiltak for å redusere utslippet ved overskridelse av grensene.

Dersom Statsforvalteren finner det nødvendig kan vi pålegge den driftsansvarlige å rense sigevannet i et eget renseanlegg før påslipp til kommunalt nett.

4.2 Avfall som kan deponeres på ordinært deponi

Tillatelsen omfatter deponering av avfall som oppfyller mottakskriteriene i avfallsforskriften vedlegg II punkt 2.2 (ordinært avfall) og 2.3 (farlig avfall som kan samdeponeres med ordinært avfall). Det er ikke tillatt å deponere biologisk nedbrytbart avfall, flytende avfall eller andre avfallstyper spesifisert i avfallsforskriften § 9-4. Statsforvalteren kan gi midlertidig dispensasjon fra forbudet i særlige tilfeller. Dette krever særskilt søknad fra deponieier.

For avfall som mottas på deponiet skal det foreligge dokumentasjon på at avfallet oppfyller kriteriene som fremgår av tillatelsen og avfallsforskriften, jf. avfallsforskriften § 9-11 og vedlegg II punkt 1.1 om basiskarakterisering.

Det er tillatt å deponere følgende typer avfall:

- **Ordinært avfall fra næring og husholdninger**
- **Farlig avfall (inntil 500 tonn per år)**
  Det er tillatt å deponere farlig avfall som tilfredsstiller kravene i avfallsforskriften kap 9-6 b) og kriteriene i avfallsforskriftens vedlegg II, pkt 2.3.1 og 2.3.2. Disse kravene innebærer blant annet at det farlige avfallet må være stabilt, ikke reaktivt og ha lavere utlekkingspotensial enn grenseverdiene i vedlegg II pkt 2.3.1. I tillegg stilles det krav til pH og TOC.

  Deponieier må se til at alt farlig avfall som tas inn på deponi har dokumentasjon på at det tilfredsstiller kravene nevnt over.

- **Gateoppsop**
- **Ristgods, silgods og sandfangavfall fra avløpsrenseanlegg**
- **Avløpsslam som ikke tilfredsstiller kvalitetskravene for gjødselvarer**
- **Forurensede masser og forurensede muddermasser (inntil 70 000 tonn per år)**
- **Overdekkingsmasser**
  Til endelig avslutning tillates det å ta inn dekkmasser som er egnet til formålet og som tilfredsstiller kravene til lett forurensede masser til deponi for inert avfall i avfallsforskriftens kapittel 9, vedlegg II, punkt 2.1. Som midlertidige overdekningsmasser kan det benyttes lett forurensede masser som er spesielt egnet til formålet og som tilfredsstiller mottakskriteriene i vedlegg II.

4.3 Behandling av avfall før deponering

Alt avfall skal være behandlet før deponering jf. avfallsforskriften § 9-6. Den driftsansvarlige må blant annet vurdere om det er mulig å redusere volum og fare for forurensning før avfallet deponeres. Behandlingen skal sikre at avfallet overholder kravene i avfallsforskriften kapittel 9, inkludert kriteriene i vedlegg II. Avfall som lett kan materialgjenvinnes skal ikke deponeres.

4.4 Registrering og kontroll ved mottak av avfall

Avfall som deponeres skal registreres, loggføres og veies før deponering, jf. avfallsforskriften § 9-12. Registreringen skal tilpasses kravene til rapportering, jf. punkt 11.2.

Den driftsansvarlige skal sørge for at alt avfall blir kontrollert før deponering. Kontrollen skal avdekke om forskriftens bestemmelse om behandling av avfallet er oppfylt, og om avfallets innhold er i strid med tillatelsens krav om hvilke typer avfall som kan deponeres ved anlegget. Mottakskontrollen skal som minimum følge kravene fastsatt i avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg II, eller eventuelle strengere krav satt i denne tillatelsen.

Alt avfall skal kontrolleres visuelt før og etter lossing, og sammenlignes med dokumentasjonen fra avfallsprodusenten. Den visuelle kontrollen skal gjennomføres slik at den kan avdekke eventuelle avvik mellom avfallets basiskarakterisering og det faktiske innholdet i leveransen.

Det skal i tillegg tas stikkprøvekontroll med prøvetaking og analyse av avfallets sammensetning. Stikkprøvekontrollen skal minst omfatte 1 av hver 100. avfallsleveranse ved deponiet, jf. vedlegg II, punkt 1.4. Kravet til prøvetaking og analyser gjelder ikke restavfall fra husholdninger og kasserte gjenstander hvor det ikke er praktisk mulig å utføre prøvetaking og/eller analyser, samt for enkelte typer inert avfall, jf. vedlegg II, punkt 1.2 bokstav a. Stabilt, ikke-reaktivt asbestavfall som ikke inneholder andre farlige stoffer er også unntatt fra dette kravet. For øvrige typer inert

avfall og farlig avfall som deponeres, skal stikkprøvekontrollen også omfatte analyser av avfallets utlekkingsegenskaper. Prøvetaking og analyse av avfallet skal gjennomføres i samsvar med bestemmelsene i avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg II, punkt 3.

Den driftsansvarlige plikter å gjennomføre stikkprøvekontroll utover dette der det foreligger mistanke om at avfallet som ønskes deponert kan inneholde farlig avfall eller annet avfall i strid med avfallsforskriften kapittel 9 og denne tillatelsen.

Dersom det oppdages avfall som ikke tillates deponert, dokumentasjonen fra avfallsprodusenten ikke er tilstrekkelig til å vurdere den opp mot mottakskriteriene, eller andre mangler, skal avfallet avvises for deponering. All avvising av avfall skal meldes til Statsforvalteren, jf. vedlegg II, punkt 1.4.

Resultat av stikkprøvekontrollen skal oppbevares i minst to år. Resterende dokumentasjon på mottatt avfall, både for den enkelte leveranse (mengde, type og produsent), sammendrag av basiskarakterisering og eventuelt resultat av verifikasjon, skal oppbevares i hele deponiets levetid, inkludert etterdriftsfasen. For forurenset jord gjelder kravet til oppbevaring av dokumentasjon ikke bare sammendraget av basiskarakteriseringen, men hele basiskarakteriseringen med risikovurderinger og analyseresultat.

4.5 Særskilte krav til deponeringen

4.5.1 Farlig avfall

Ulike typer farlig avfall skal deponeres i egne celler. Cellene skal være avmerket på kart. Avfallet skal være deklarert, jf. avfallsforskriften § 11-13. Den driftsansvarlige skal ha rutiner som sikrer at det føres kontroll med dette og at videre behandling av deklarasjonsskjemaer skjer på forskriftsmessig måte.

Asbest

Asbest skal deponeres i egen celle. Det er tillatt med samdeponering av asbestholdig avfall klassifisert som farlig avfall og annet asbestholdig avfall. Avfallet skal være emballert ved mottak, og leveranser skal som hovedregel være varslet. Mottatt avfall skal umiddelbart etter kontroll deponeres og overdekkes med hensiktsmessig materiale. Det skal ikke utføres noe arbeid på deponiet/cellen som kan føre til utslipp av fibre (f.eks. boringer).

Slam fra oljeutskillere

Slam fra oljeutskillere skal avvannes og komposteres før deponering i celler avsatt til farlig avfall.

Avfall fra sandblåsing som inneholder farlige stoffer

Mottatt avfall skal umiddelbart etter kontroll deponeres og overdekkes med hensiktsmessig materiale for å unngå støving. Deponeringen skal skje i celler der det ikke deponeres organisk avfall.

4.5.2 Forurensede masser (inkl. muddermasser)

Det er ikke tillatt å deponere forurensede masser som overskrider grensen for farlig avfall, i henhold til avfallsforskriftens kap. 11, vedlegg 2.

Den driftsansvarlige skal ha tilstrekkelig kompetanse om aktuelle miljøgifter i forurensede masser, inkludert kompetanse om miljøgiftenes egenskaper, spredningspotensiale og kompetanse om renseanleggets funksjoner.

Den driftsansvarlige må vurdere risiko for spredning og påvirkning på ytre miljø eller human helse for hver leveranse av forurensede masser. I risikovurderingen må det fremgå om det er forsvarlig å deponere massene og hvilke nødvendige tiltak som eventuelt skal iverksettes.

Massene skal fortrinnsvis legges i separate celler på deponiet. Cellene skal kartfestes.

Masser som inneholder fremmede skadelige arter skal håndteres i tråd med forskrifter, veiledere og retningslinjer som gjelder for dette.

4.5.3 Ristgods og sand fra sandfang
Avfallet skal være avvannet før deponering og overdekkes umiddelbart, og skal deponeres i egne celler. Cellene skal være avmerket på kart.

4.5.4 Gips
Gipsavfall skal deponeres i celler der det ikke mottas biologisk nedbrytbart avfall.

4.6 Sigevannshåndtering
4.6.1 Tiltak for å redusere sigevannsmengden
Minst mulig sigevann skal dannes i deponiet utover den vannmengden som trengs for å opprettholde en eventuell gassproduksjon. Det skal være størst mulig grad av oppsamling av det sigevannet som likevel oppstår. Den driftsansvarlige skal ha kontroll med innsig og inntrenging av grunn- og overvann, og om nødvendig iverksette tiltak for å redusere vanninntrengingen til deponiet. Rent overvann fra tilstøtende arealer eller innsig av rent grunnvann skal ikke tilføres sigevannsnettet, men ledes utenom deponiet.

Den driftsansvarlige skal sørge for kontroll med inntrengning av nedbør i deponiet. Nedbørsfeltet skal avgrenses ved midlertidig avskjæring av det aktive arealet som er åpent for deponering.

Oppsamling av sigevann og effekten av tiltak for å redusere vanninntrengingen til deponiet skal dokumenteres gjennom overvåkingsprogrammet og vannbalanseberegninger, jf. punkt 4.11.

4.6.2 Tiltak mot utlekking av sigevann
Deponier skal oppfylle kravene til bunntetting i avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg I, punkt 3.2 og 3.3. For eksisterende deponiceller har Statsforvalteren innvilget dispensasjon fra kravene til dobbel bunntetting, jf. vedtak av 31.08.2004.

For deponicelle tillatt 22.08.2017 og deponicelle for syredannende bergarter tillatt 28.05.2018 gjelder kravene til dobbel bunntetting i avfallsforskriftens kap. 9, vedlegg I, punkt 3.2 og 3.3. Vi forutsetter at metodene som benyttes for å etterkomme bunntettingskravene kan betraktes som BAT (beste tilgjengelige teknikker).

4.6.3 Vurdering og rensing av sigevann
Sigevann fra alle deponiceller, både aktive og avsluttede, skal samles opp, og oppsamlingssystemet skal vedlikeholdes regelmessig for å hindre begroing og tilstopping. Dersom overvåkingsresultatene viser behov, kan Statsforvalteren stille konkrete krav til rensing for å sikre forsvarlig utslippskvalitet.

Den driftsansvarlige må gjøre en vurdering av sigevannet fra deponiet og øvrige aktiviteter på anlegget. Følgende skal inngå i vurderingen:

- nivået (konsentrasjoner og mengder) av prioriterte stoffer[4] i sigevannet
- deponiets/anleggets sigevannsmengde og potensialet for avskjæring av overvann
- effekten på kommunalt renseanlegg, som defineres som resipient og mottaker av avfallsanleggets sigevann
- potensialet og behovet for rensing av sigevannet, og vurdere om deponiet kan oppnå bedre utslippskvalitet i sigevannet ved enkle rensemetoder

Den driftsansvarlige skal behandle forurenset vann og sigevann som samles opp i samsvar med prinsippet om beste tilgjengelig teknologi (BAT) dersom dette er nødvendig for å oppnå forsvarlig utslippskvalitet.

4.7 Deponigass

Deponigass skal samles opp for energiutnyttelse, alternativt fakling, fra alle deponiceller med signifikant gassproduksjon, både i drifts- og etterdriftsperioden. Oppsamlingsanlegget skal dimensjoneres, bygges og drives for et miljømessig optimalt gassuttak, tilpasset deponiets størrelse og forventet/beregnet gasspotensial. Eventuelt opphør må godkjennes av Statsforvalteren i forkant. Oppsamling, behandling og utnyttelse av deponigass skal utføres på en slik måte at helse- eller miljøfare ikke oppstår.

Den driftsansvarlige skal ha regelmessig kontroll med diffuse utslipp av deponigass og gassuttaksanleggets effektivitet, og skal om nødvendig iverksette avbøtende tiltak.

4.8 Oppfylling og drift

4.8.1 Oppfylling

Oppfyllingen av deponiet skal gjennomføres etter en særskilt oppfyllingsplan for hele deponiets driftstid fram til avslutningen. Oppfyllingsplanen skal ha utgangspunkt i vedtatt reguleringsplan.

Utformingen av deponiet skal sørge for at stabiliteten i avfallsmassen og tilknyttede strukturer sikres samt at faren for setninger reduseres. Det skal foretas årlige registreringer og utbedringer av setninger i deponiet både under aktiv drift og i etterdriftsfasen.

Avfallet skal deponeres i celler og slik at arealet som er i bruk blir så lite som mulig. Hver celle skal avsluttes og overdekkes før en ny celle påbegynnes, jf. krav til trinnvis avslutning i punkt 4.9.1. Så lenge det deponeres nedbrytbart avfall på deponiet eller tidligere deponert avfall i samme celle bidrar til å opprettholde en gassproduksjon, skal oppfyllingen og driften legge til rette for en best mulig gassoppsamling og gassbehandling. For å forhindre avfallsflukt skal deponiceller i bruk dekkes til jevnlig slik at deponiområdet har minst mulig åpent areal. Komprimeringsgrad og frekvens for tildekkingen skal tilpasses avfallstypen og vurderes mot risiko for miljøulemper, betydning for deponiets gassproduksjon og klimatiske forhold. Masser som benyttes til midlertidig tildekking skal være egnet til formålet. For å hindre at det oppstår tette barrierer for vanngjennomstrømning nede i deponiet, må massene ha en høy permeabilitet.

4.8.2 Drift

Den driftsansvarlige plikter å utarbeide prosedyrer og rutiner for drift, vedlikehold, kontroll og overvåking av deponiet i driftsfasen. Disse skal sikre at kravene i avfallsforskriften og denne tillatelsen overholdes.

[4] Jf. den norske prioritetslista over stoffer det er et nasjonalt mål å stanse bruk og utslipp av

Eventuelle endringer som foretas ved oppfyllingen av deponiet ift. oppfyllingsplanen må varsles til Statsforvalteren.

Brenning av avfall på deponiområdet er ikke tillatt.

4.9 Avslutning og etterdrift

4.9.1 Trinnvis avslutning

Før en celle avsluttes, skal den driftsansvarlige ha vurdert og avklart med Statsforvalteren hvor tett toppdekket[5] skal være. Dersom det senere skal etableres en ny celle oppå denne cellen, skal den underliggende cellen kun midlertidig tildekkes med tette masser eller kunstig membran.

For celler som inneholder organisk avfall, skal utformingen av toppdekket sikre at det skjer en tilstrekkelig vanntilførsel til å opprettholde nedbrytningsprosessene i deponiet og oppsamling av produsert gass, samtidig som utvasking av avfallet begrenses til et minimum. Det skal legges til rette for biologisk metanoksidasjon i lekkasjepunkter og som supplement til ordinær gassoppsamling.

Celler uten organisk avfall, men med risiko for utvasking av forurensende stoffer, skal ha et toppdekke med et tettingslag bestående av 0,5 – 1 m leire med en hydraulisk konduktivitet på 1 x 10^{-9} m/sek eller lavere, eventuelt en kunstig membran.

Utformingen av toppdekket skal hindre erosjon og tilpasses etterbruken av arealene.

4.9.2 Endelig avslutning og etterdrift

Når omsøkt deponivolum er utnyttet eller tillatelsen ikke lenger har gyldighet, skal deponiet avsluttes, med mindre det gis tillatelse til å utvide deponiet. Den driftsansvarlige har også ansvar for etterdrift av anlegg og installasjoner i minst 30 år etter avslutning.

Senest 1,5 år før avfallsdeponeringen skal opphøre, skal den driftsansvarlige legge frem en plan for endelig avslutning og etterdrift. Planen skal omfatte et revidert overvåkingsprogram for vann og deponigass i etterdriftsfasen samt angi en endelig utforming og etterbruk av deponiet. Planen må ta høyde for etterfylling pga. setninger og fortsatt drift av anlegg for behandling av gass og sigevann. Deponiet skal ha en konveks form. Toppdekket skal utformes iht. punkt 4.9.1 om trinnvis avslutning.

For celler avsatt til deponering av asbest, skal det endelige toppdekket være egnet til å hindre spredning av fibre. Det skal treffes hensiktsmessige tiltak for å begrense mulig bruk av området etter at deponiet er avsluttet, for å unngå at mennesker kommer i kontakt med avfallet.

Vekstsjiktet (øverste del av toppdekket) skal kun bestå av rene masser. Dersom arealet skal benyttes til jord- eller skogbruk, må vekstsjiktet være dypt nok til å tåle pløying eller annen jordbearbeiding. Tilsåing/beplantning skal skje umiddelbart etter at et område er endelig avsluttet.

[5] Toppdekke er her benyttet som en felles betegnelse for masser eller membraner som legges oppå avfallet etter at deponeringen har opphørt

Før deponiet avsluttes og lukkes, skal Statsforvalteren varsles. Statsforvalteren skal gjennomføre en sluttinspeksjon på deponiet før det avsluttes iht. avslutningsplanen. På bakgrunn av sluttinspeksjonen kan Statsforvalteren fastsette ytterligere vilkår for avslutning og etterdrift.

Deponiet tillates ikke benyttet til boligformål før etterdriftsfasen er over.

Dersom den driftsansvarlige ønsker å endelig avslutte deler av deponiet skal en beskrivelse av hvilke områder som ønskes avsluttet og hvordan avslutningen skal gjennomføres i forkant sendes til Statsforvalteren for eventuelle kommentarer.

4.10 Finansiell sikkerhet og kostnadsdekning

Bedriften skal ha en tilfredsstillende finansiell garanti eller tilsvarende sikkerhet for deponiet for å sikre at forpliktelsene som følger av denne tillatelsen, herunder kravene til nødvendige tiltak i avslutnings- og etterdriftsfasen, kan oppfylles, jf. avfallsforskriften § 9-10.

4.11 Kontroll og overvåkning

4.11.1 Oversikt over deponiets utvikling og vannbalanse

Den driftsansvarlige skal årlig lage en oversikt over deponiets utvikling som viser det arealet som avfallet opptar, avfallsvolum og -sammensetning, deponeringsmetoder, varighet av deponeringen og deponiets gjenværende kapasitet.

På bakgrunn av resultater fra øvrig overvåking, skal virksomheten utarbeide et vannbalanseregnskap for siste kalenderår.

4.11.2 Meteorologiske data

Meteorologiske data skal samles inn på anlegget.

4.11.3 Overvåking av sigevann, overvann og grunnvann

Den driftsansvarlige skal ha et overvåkingsprogram for sigevann, overvann og grunnvann som er utformet i henhold til avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg III og Miljødirektoratets veileder for håndtering av sigevann fra deponi[6]. Overvåkingsprogrammet skal være tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene. Overvåkingen skal også avdekke sigevannslekkasjer eller endringer i vanntilførsel.

Resultatene av overvåkingen skal vurderes av faglig instans med tilstrekkelig kompetanse. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak for å oppnå forsvarlig utslippskvalitet er den driftsansvarlige pliktig til å iverksette nødvendige tiltak.

Den driftsansvarlige skal ha et eget program for å sikre at ev. unormale driftsforhold oppdages innen rimelig tid.

For sigevann og overvann skal det tas prøver som er representative for den gjennomsnittlige sammensetningen i perioden siden forrige prøvetaking. Statsforvalteren har i brev av 12.12.2005 godkjent et prøvetakingsprogram for sigevannsprøver basert på månedlige stikkprøver for parametere som tåler å bli fryst ned. Prøvene skal samles for et kvartal og analyseres. Stikkprøvene kombineres med ukentlige målinger av indikatorparametere og kontinuerlig måling

[6] Veileder: Sigevannsveilederen - hvordan håndtere sigevann fra deponi - miljodirektoratet.no

av vannmengder. Om nødvendig kan Statsforvalteren kreve at det tas blandprøver av sigevannet i samsvar med Miljødirektoratets veileder.

Minimumskrav til prøvetakings- og analysefrekvens i deponiets driftsfase fremgår av tabell 1.

Tabell 1: Minimumskrav til prøvetakings- og analysefrekvens

Overvåkingstema	**Frekvens**
Sigevannsmengde	Kontinuerlig
Indikatorparametere	Ukentlig
Sigevannets sammensetning	Kvartalsvis (månedlig innsamling og nedfrysing)
Overvannets mengde	Kvartalsvis
Overvannets sammensetning	Kvartalsvis
Grunnvannsnivå	Hver sjette måned
Grunnvannets sammensetning	Hver sjette måned

Overvåkingsprogrammet skal verifisere avgrensningen av deponiets påvirkningsområde. Det er imidlertid den driftsansvarlige som har ansvar for å påse at overvåkningsprogrammet er tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene.

Utvidete prøver av sigevann og sigevannssediment må tas jevnlig. Utvalgte parametere for analyse, prøvetakingspunkter og frekvens skal framgå av overvåkingsprogrammet.

Effekt av eventuelt lokalt renseanlegg for sigevann skal dokumenteres. Det forutsettes at den driftsansvarlige utarbeider et eget program for å overvåke renseprosessen tilpasset valgt renseløsning.

Den driftsansvarlige er også pliktig til å sørge for at resultat av all overvåking vurderes av faglig sakkyndig. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak for å overholde kravene i denne tillatelsen, er den driftsansvarlige også pliktig til så snart som praktisk mulig å utbedre forholdene.

En årlig sammenstilling og vurdering av overvåkingsresultatene skal kunne forevises Statsforvalteren på forespørsel.

4.11.4 Overvåking av deponigass

Den driftsansvarlige skal sørge for at det gjennomføres regelmessig kontroll av gassproduksjon og gasslekkasje fra deponiets overflate tilpasset deponiets innhold av biologisk nedbrytbart avfall. Overvåkingen skal være representativ for hver deponicelle. Hyppighet og metodikk skal være beskrevet i overvåkingsprogrammet, og skal som minimum tilfredsstille kravene i avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg III og tillatelsen punkt 4.7.

Uttak av deponigass og innhold av metan skal måles kontinuerlig, og skal tas med i den årlige rapporteringen, jf. punkt 11.2.

5 Utslipp til vann

5.1 Håndtering av vannstrømmer og utslippsreduserende tiltak

Den driftsansvarlige skal avskjære rent overvann fra omgivelsene rundt anlegget. Rent overvann fra virksomheten skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet. Vann fra tak eller annet rent overvann skal ledes utenom arealer for avfallshåndtering.

Overvann fra utearealer for håndtering av avfall skal begrenses mest mulig og håndteres slik at det ikke fører til skade eller ulempe for miljøet.

Forurenset avrenning fra avfallsanlegget og sigevann fra deponiet skal ledes til kommunalt avløpsanlegg, med unntak av overvann fra gjenvinningsstasjonen som håndteres i samsvar med punkt 5.1.1.

Alt oljeholdig avløpsvann skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende renseenhet slik at utslippsgrenser fastsatt i punkt 5.2 overholdes.

Håndtering av sigevann fra deponiet er nærmere beskrevet i punkt 4.6.

5.1.1 Overvann fra gjenvinningsstasjonen

Rent overvann fra gjenvinningsstasjonen ledes til Moelva via etablert overvannssystem med fordrøyning og stengemulighet. Den driftsansvarlige skal sørge for at overvannet ikke medfører forurensning eller skade på resipienten.

Den driftsansvarlige skal etablere et prøvetakingsprogram for overvann som ledes til Moelva. Prøvetakingen skal være representativ for utslippet og gjennomføres ved utslippspunktet. Programmet skal omfatte relevante parametere basert på aktivitetene på området.

Resultatene skal rapporteres til Statsforvalteren sammen med den årlige egenkontrollrapporten.

Dersom prøvetakingen viser at utslippet kan medføre forurensning av resipienten, skal den driftsansvarlige vurdere behovet for tiltak og oversende vurderingen til Statsforvalteren. Statsforvalteren kan på bakgrunn av resultatene fastsette nærmere krav til prøvetaking, overvåking, rensing eller utslippsbegrensninger.

5.2 Utslippsbegrensninger

5.2.1 Utslipp fra punktkilder

Oljeholdig avløpsvann skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller/sandfang eller tilsvarende renseenhet slik at utslippsgrenser fastsatt i tabell *2* overholdes. Nedstrøms oljeutskilleren skal det være en inspeksjons- og kontrollkum med mulighet for prøvetaking. Prøveresultater skal rapporteres til Statsforvalteren sammen med den årlige egenkontrollrapporten.

Tabell 2: Grenseverdier for utslipp av olje

Kilde	Komponent	Målefrekvens	Utslippsgrenser	Gjelder fra
Oljeutskiller	Olje	Minst hver 6. måned	15 mg/L	14.10.2026

5.2.2 Diffuse utslipp

Den driftsansvarlige skal sørge for at avfallshåndteringen ikke medfører diffuse utslipp til vann. Statsforvalteren kan fastsette en mer presis og eventuelt også strengere regulering av diffuse utslipp basert på redegjørelsen den driftsansvarlige skal gjøre, jf. punkt 16.1.

5.3 Ledningsnett og utslippspunkt

Den driftsansvarlige skal ha dokumentert oversikt over ledningsnett, kummer, tanker, renseenheter, sandfang, utslipp- og prøvetakingspunkt og lignende.

Med unntak av overvann omtalt i punkt 5.1.1 føres forurenset avrenning fra avfallsanlegget til kommunalt avløpsanlegg med utslipp i Lillesandsfjorden. Hvis den driftsansvarlige ønsker å endre utslippspunktet, må den avklare med Statsforvalteren om endringen krever tillatelse og eventuelt også spredningsberegninger.

6 Utslipp til luft

6.1 Utslippsbegrensninger

6.1.1 Utslipp fra punktkilder

Virksomheten skal ikke ha utslipp til luft fra punktkilder.

6.1.2 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp fra behandlingsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet og naboer, skal begrenses mest mulig. Den driftsansvarlige skal ha planer for å forebygge og hindre støv, og ved behov gjennomføre tiltak for å redusere utslipp av støv fra alle støvende aktiviteter.

6.2 Lukt

6.2.1 Luktbegrensning

Virksomheten skal drives slik at luktulemper i omgivelsene begrenses mest mulig.

Frekvensen av gjenkjennbar plagsom lukt ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overstige 1 prosent av timene i en måned.

6.2.2 Luktrisikovurdering

Det skal gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven.* Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

6.2.3 Forebyggende tiltak og driftsplan

På bakgrunn av luktrisikovurderingen skal den driftsansvarlige iverksette luktrisikoreduserende tiltak. Den driftsansvarlige skal ha en driftsplan som sikrer at luktulemper ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i vedlegg 4 til Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres.

Den driftsansvarlige skal daglig føre en driftslogg, slik at det kan dokumenteres at driftsplanen er fulgt.

6.2.4 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering

Den driftsansvarlige skal ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven.*

Den driftsansvarlige skal informere forurensningsmyndigheten og naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktbelastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr e.l. kan medføre økte luktplager.

Den driftsansvarlige skal ha et system for registrering av innkommende luktklager som skal knyttes til sted og tid. Det skal gjøres en vurdering av klagen opp mot driftsplanen og andre relevante forhold, og eventuelle gjennomførte tiltak skal beskrives. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig for naboene og rapporteres til forurensningsmyndigheten i tråd med punkt 11.2 og forurensningsforskriftens kapittel 36A.

7 Forurensning av grunn og grunnvann

Generelle krav knyttet til forurenset grunn og grunnvann følger av forurensningsforskriften kapittel 36A.

Graving i forurenset grunn på virksomhetens område krever tillatelse etter forurensingsloven § 11.

8 Kjemikalier

Krav til system for substitusjon av kjemikalier følger av forurensningsforskriften § 36A-8 og produktkontrolloven[7].

9 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtrykknivå ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl. 19-23) $L_{pAekv4h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Natt (kl. 23-07) L_{A1}	Søn-/helligdag (kl. 08-15) $L_{pAekv7h}$
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)	50 dB(A)

L_{pAekvT} er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer.
L_{A1} er et statistisk maksimalnivå, uttrykt som det støynivået som overskrides i 1 % av tiden i situasjoner der maksimalnivåhendelsene forårsakes av mange typer kilder, og antall hendelser ikke er entydige eller grupperbare.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensene trådte i kraft.

[7] Lov 11.06.1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra virksomheten, inkludert intern transport på virksomhetens område samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra virksomhetens område likevel ikke omfattet av grensene.

10 Energi

Krav til energiledelse og utnyttelse av overskuddsenergi følger av forurensningsforskriften kapittel 36A.

11 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren

Krav til utslippskontroll og kvalitetssikring følger av forurensningsforskriften kapittel 36A. Vurderingene som fremgår av forurensningsforskriften §36A-16 bokstav d, skal utføres av fagkyndig tredjepart.

11.1 Program for utslippskontroll

Krav til program for utslippskontroll følger av forurensningsforskriften § 36A-17.

11.2 Rapportering til Statsforvalteren

Krav til rapportering til Statsforvalteren følger av forurensningsforskriften § 36A-18.

Den driftsansvarlige skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via www.altinn.no. Miljødata omfatter resultater fra utslippskontroll, en vurdering av virksomhetens påvirkning på miljøet i rapporteringsåret, oversikt over avfallsmengder som er mottatt, behandlet og sendt videre, kjente brudd på tillatelsen, energi og andre miljømessige forhold ved virksomheten. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til virksomhetens egenrapportering, se www.miljødirektoratet.no.

Den årlige rapporteringen skal også inneholde en vurdering av rapporterte data og eventuelle behov for tiltak. Hvis den årlige rapporteringen viser uakseptabel forurensning, kan Statsforvalteren vurdere å fastsette mer presise grenseverdier.

11.2.1 Sorteringsanlegg

Rapporten skal være en årsoversikt som gir informasjon om:

- mottatte avfallstyper og mengder
- mengder avfall på lager ved årets slutt (31. desember)
- mengder utsortert og viderelevert avfall, inkludert oversikt over hvem avfallet er levert til
- utførte kontroller av avfallets sammensetning

11.2.2 Deponi

Rapporten skal være en årsoversikt og gi oversikt over:

- mengder og typer avfall som er deponert

For deponigass skal den driftsansvarlige minimum rapportere:

- antall driftstimer for anlegget siste år
- mengde gass oppsamlet
- andel metan i gass
- mengde metan til fakling
- mengde metan til varme
- mengde metan til elektrisitet

11.2.3 Overvann fra gjenvinningsstasjonen

Rapporten skal inneholde resultater fra prøvetaking av overvann som ledes til Moelva, og fra prøvetaking av oljeutskiller, jf. punkt 5.1.1 og 5.2.1.

12 Miljøovervåking

12.1 Overvåking av resipienter

Den driftsansvarlige skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av virksomheten i henhold til et overvåkingsprogram. Dette gjelder så vel mulige effekter på luft, grunn og vann.

12.2 Overvåking etter vannforskriften

Dersom målinger av avrenning viser uakseptabel forurensning, skal virksomheten overvåke hvordan utslipp fra avfallsanlegget påvirker tilstanden i Moelva. Overvåkingen skal gjennomføres i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking.

Den driftsansvarlige skal i samarbeid med nødvendig fagekspertise utarbeide et overvåkingsprogram og redegjøre for hvilke elementer som vil bli undersøkt. Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke medier (biota, sediment etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også begrunnes. Programmet skal sendes Statsforvalteren for eventuelle merknader senest 1. oktober året før undersøkelsene skal gjennomføres.

12.3 Overvåking av grunn og grunnvann

Statsforvalteren vil kunne fastsette krav om overvåking av farlige stoffer[8] i grunn og grunnvann når den driftsansvarlige har sendt tilstandsrapport om mulig forurensning, jf. tillatelsens punkt 16.2.

13 Miljørisikoanalyse og beredskap mot akutt forurensning

Krav til miljørisikoanalyse, risikoreduserende tiltak og beredskap mot akutt forurensning følger av forurensningsforskriften §§ 36A-19 til 36A-21.

14 Eierskifte, omdanning mv.

Krav ved eierskifte, omdanning mv. følger av forurensningsforskriften § 36A-22.

15 Nedleggelse og driftsstans

Krav ved nedleggelse og driftsstans følger av forurensningsforskriften § 36A-23.

16 Undersøkelser og utredninger

16.1 Utredning av diffuse utslipp

Den driftsansvarlige skal redegjøre for sine diffuse utslipp til vann ved å:

- kartlegge kilder til diffuse utslipp (blant annet overvann)
- anslå hvilke stoffer, herunder prioriterte miljøgifter, disse utslippene kan inneholde. Den driftsansvarlige skal utføre nødvendige målinger for å kunne bestemme innhold av de ulike stoffene i utslippene

[8] Forskrift 16.06.2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP-forskriften)

- anslå størrelse på det diffuse utslippet per kilde (vannmengde/luftmengde og årlig mengde av forurensende stoffer)
- foreta en miljørisikovurdering av disse utslippene
- redegjøre for mulige tiltak for å redusere diffuse utslipp av skadelige stoffer. Redegjørelsen skal også vurdere kostnader for tiltak, forventet effekt på utslipp og angi en tidsplan for tiltak.

Redegjørelsen skal gi tilstrekkelige opplysninger til at Statsforvalteren kan:
- regulere diffuse utslipp av prioriterte miljøgifter og andre stoffer med miljømessig betydning med utslippsgrenser
- vurdere om den driftsansvarlige bør gjennomføre tiltak for å redusere diffuse utslipp av skadelige stoffer
- vurdere hvilke utslippsgrenser den driftsansvarlige kan klare etter gjennomføring av planlagte/nødvendige tiltak.
- vurdere om utslippene kan føre til uakseptabel miljøpåvirkning.

Utredningen skal sendes forurensningsmyndigheten innen 01.03.2027.

16.2 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann

Den driftsansvarlige skal vurdere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann. Denne vurderingen skal gjennomføres i henhold til Miljødirektoratets veileder M-630/2016 *Tilstandsrapport for industriområder*[9].

Dersom den driftsansvarlige mener forurensningsbildet er godt dokumentert i tidligere undersøkelser, skal tilstandsrapporten ferdigstilles i sin helhet før den sendes inn. Dersom det er behov for nye undersøkelser for å kunne dokumentere tilstanden i grunnen skal undersøkelsesprogrammet og rapportering fra trinn 1 til 5 sendes forurensningsmyndigheten for vurdering før undersøkelsene settes i gang.

Eldre og nye analyseresultater av grunnprøver skal legges inn i Miljødirektoratets database Grunnforurensning.

Der det verken har forekommet eller vil kunne inntreffe grunnforurensning på virksomhetens område, skal den driftsansvarlige sende inn rapport fra de innledende undersøkelsene (trinn 1-3 i veilederen). Rapporten skal sendes forurensningsmyndigheten innen 01.06.2027.

Dersom forurensningsmyndigheten med utgangspunkt i denne rapporten finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, vil den driftsansvarlige bli pålagt å utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til i Miljødirektoratets veileder M-630/2016.

[9] Veileder: Tilstandsrapport for industriområder - miljodirektoratet.no

Vedlegg 1

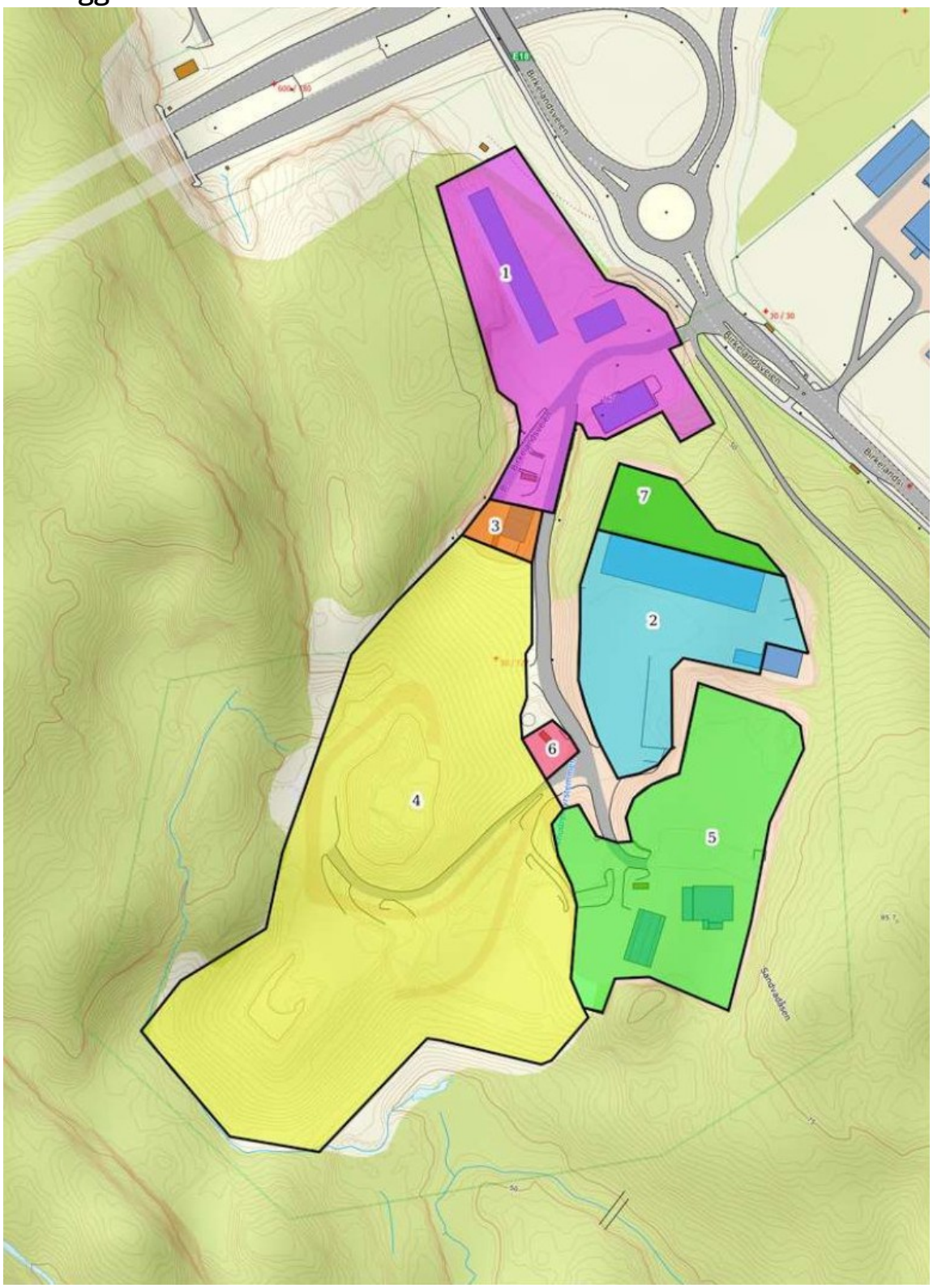

Bilde 1: Oversiktsbilde med beskrivelse av ulike aktiviteter og overvannshåndtering på anlegget. Forklaring for områder: 1 = gjenvinningsstasjon, 2 = sorteringsområde, 3 = prøvetakingsområde, 4 = deponi, 5 = lager og parkeringsområde, 6 = vaskeplass, 7 = lagerområde for tomme kontainere.

Vedlegg 2

Tabell 3. Tillatte avfallstyper, avfallsmengder og aktiviteter

Avfallstype	Årlig mengde (tonn)	Samtidig lagring (tonn)	Aktivitet
Blandet husholdningsavfall	5000	*	Mottak, sortering, lagring, deponering
Blandet næringsavfall	3000	*	Mottak, sortering, lagring, deponering
Trevirke	2500	1000	Mottak, sortering, lagring, oppkutting
Park- og hageavfall	1500	1500	Mottak, lagring, oppkutting
Papp/papir	1500	200	Mottak, lagring
Glass	700	50	Mottak, lagring
Metall/metallembalasje	1500	100	Mottak, lagring
Impregnert trevirke	500	50	Mottak, lagring
Farlig avfall unntatt impregnert trevirke	250	50	Mottak, lagring, deponering
EE-avfall	500	50	Mottak, lagring
Plast	1000	100	Mottak, lagring
Forurenset jord og masser (inkl. syredannende)	70 000	**	Mottak, lagring, sortering, deponering

*Kun kortvarig lagring. **Begrenset av kotehøyde mm.